

A pult két oldala (2.)

Levél egy vendéghez

Vendéglátás kollégámmal együtt, éjjel és nappal, hétköznap és ünnepeken azért dolgozunk, hogy vendégeinknek a lehető legnagyobb mértékben kedvébe járjunk. Akik nem ezt teszik, azok nem közénk való, és reméljük egyre inkább sikerül megszabadulni tőlük. Mint ezekből láthatja, hivatásunk legalapvetőbb szabályait ismerem, ezért engedje meg, hogy mint ilyen, néhány mondat erejéig ezen a helyen kifejtem az Ön — kifogás tárgyát képező — magatartásáról, egyik-másik megnyilvánulásáról véleményemet. Bizonyára emlékszik? Ha nem, emlékeztetem:

A déli időszakban megjelent vendéglőnkben, ebédet rendelt, amit kiszolgáltunk és amit Ön elfogyasztott. Mint délidőben lenni szokott, a munkánk sok volt, s ezért az érkezése és a távozása közötti időben történt minden apró mozzanatra már visszaemlékezni nem tudhatok. Azt azonban jól láttam, hogy amikor fizett: ún. borraivalót is adott. Ebből azt gondolhattam, hogy velünk, munkánkkal meg volt elégedve. Aztán képzeltel, mennyire meglepődtem, amikor kis idő múlva egy hatósági személlyel együtt ismét megjelent és megbüntetésemet követelte, mondván: indokolatlanul megvárakoztattuk; hideg volt az étel amit kapott; és a lehetségesnél nagyobb pénzüsszeg fizetésére lett kötelezve. Amellett, hogy állításai nem bizonyosodtak, megkérdem: nem lett volna korrektebb észrevételeit — ha ilyenek voltak — előbb velem, vagy közvetlen főnökeimmel közölnie? Ne felejtse: a hibát — ha van — ott kell megszüntetni, ahol elkövetették, és hatóság igénybevétele csak akkor indokolt, ha a hiba elkövetője elzárkózik annak megszűntetésétől. Ami pedig az adott borraivalót illeti, higgye el: az eset után égette... az önézetemet.

Nem tudom, arra emlékszik-e még, amikor nem is nagyon régen az egyik este nálunk szórakozott? Szép zene volt, s Önnek — nyilván megvolt az oka rá — igen jókedve kerekedett. Szerettem a jókedvű vendégeket, mert az ilyenek látán arra gondolhatok, hogy a jókedv bekövetkezéséhez az én munkám, igyekezetem is hozzájárult.

Azán kicsit később megfedkezett magáról: kötekedett, gorombáskodott, aminek oka — ne szépitsem —: többet ivott a kettelésén. Alig tudtuk csillapítani. Engedje meg: „jópofáskodva” népművész zenekarunkat lebandázza, mert nem azt a zenét húzták, amit szeretett volna, és — honnan vette, hogy joga van hozzá? — sokak által becsült primásunk önkényes „lefokozásával” Ön akarta a primás szerepét betölteni.

Szóval tisztára kikészített minket, akik kiszolgálásában részt vettünk, akik felelősek vagyunk munkahelyünk rendjéért. Még szerencse, hogy most nem volt jelen az előbb említett hatósági személy, mert még „le-részégtetésért” minket büntetett volna meg. Állapotát figyelembe véve biztosan nem tudta volna tisztázni, hogy ezúttal nem bennünk, hanem az ön „teherbírásában” volt a hiba. Szerencsére asztaltársasága segített megnyugtatótatásban. (Majdnem azt írtam: megfélemezésében.) De ugyebár azt már ők sem tudták megakadályozni

(hogy is tudták volna?), hogy a mellék helyiség padozata elkerülje gyengének bizonyult gyomra terhére. Pedig az ilyen esetek miatt a magyar vendéglátóipar mellék helyiségei — olykor okkal mondják — nem kellően tiszták. Még azt is mondják: azért, mert nem takarítjuk. Persze nem igaz, mert nálunk is nagyon körültekintő és rendes takarítás folyik. De hát a tisztaság nemcsak a takarítás minőségétől és mennyiségétől függ, hanem attól is, hogy az emberek a tisztaságra mennyire vigyáznak. (Amikor a közelmúltban Moszkvában jártam nekem feltűnt a közterületek rendkívüli tisztasága. A csoportunk által felfedezett első eldobott csikk például egy „Fecske” maradványa volt. A tapasztaltak alapján lelki zsemeim előtt — talán igazságtalanul — az Ön arca tűnt fel.)

Ha például valaki ama helyiségben leszakítja és eltünteti a vízlehúzó zsinórját, („szellemes”, de inkább izetlen tréfálkodó ílyet is tesz), s emiatt az egész apparátot csak igénybe venni lehet, de a később jövő „kedvére” működtetni már nem: felborul a félórával előbb megmegolt legteljesebb tisztaság is. Aztán gondolja csak meg: a mai munkaerő helyzetben direkt arra várnak munkavállalók, hogy nálunk jelentkezhessenek az Ön által „termelt” mocsok eltakarítására?

Szinte szégyellek ilyen dolgokról a nyilvánosság előtt beszélni, ezért a szót egy másik mondanivaló vázolására tereltem, és azután — nehogy „dörgedelmem” több legyen az elviselhetőnél — abba is hagyom.

Az újságok is írják — amit magunk is vallunk —, hogy a vendéglátóipari dolgozók feladata: a vendégek szolgálata. Vendégeink túlnyomó többsége ezt a „szolgálatot” természetesen helyes érzeléssel különbözteti meg a szolgáltatástól. Tevékenységünkben az egyenlő rangú, a „dolgozó” rangot elnyerő emberek egymásra utaltságát látják, ami minket — érthetően — nagyon kielégít. Ön viszont ebből a túlnyomó többségből egyre inkább ki akar válni. S megmondom öszintén, ezért én Önt

elítélem. Persze nem azért, mert más akar lenni, mint a többi, hanem azért, ami- ben különbözni akar. Vagyis nem úgy, ahogy a minapi vendégünk — jól benne a középkorban — s aki a nagy többségtől eltérően viselkedett. Ez az ember néhány órát töltött nálunk harmadmagával. Nem törzsvendég volt, biztosra vettem, hogy átutazó, aki társaival a további indulásig rendelkezésére álló időt ütötte agyon. Szeszest italt is fogyasztottak, kicsit felvidultak, majd amikor a negyedik társuk megérkezett — egy 18 évesnek látszó fiatalember — fizetési szándékukat közölte. A fizetőpincér összeállította a számlát, aminek összege száz néhány forint volt. Pincérünknek — ahogy mondani szokták — leestett az álla, mert vendégünk a számla összegével megegyező — szokatlanul nagy — borraivalót adott. Adakozását — derűt fakasztva — azzal indokolta, hogy amikor fiatalember volt, mint most a fia — aki negyediknek érkezett — városunkban járt iskolába. Mint akkori éhenkórász diák néhányszor pincérünk vendége volt, de fizetés helyett „olajra lépett”. Az adott pénzt tehát nem is borraivalónak tekintette, hanem „adósága” törlesztésének. Fiat pedig — akit felvettek az egyetemre, s apja nyomdokaiba lépett —, szíves figyelembe ajánlotta. Mint látja, ez a bemutatott vendég is másként viselkedett mint a többi. De rá mégsem tudtam nehezteni.

Az Ön különösége más. Ön ebédjének és vacsorájának megszolgálását nemegyszer megparancsolta. Pedig lehetett volna „csak” megrendelni is. Higgye el: ugyanazt az adagot kapta volna. Ha bejön hozzánk és szót akar velünk váltani, azt fűtyentéssel (!) jelzi még akkor is, ha ott forgunk az asztala körül. Fizetés közben pedig egyszerűen olyasmit is mondott, hogy a vendéget a pénzért úrként kell tisztelnünk. Nem tudom ezt, hogy érthette?

Úgy vélem, ennyi mondanivalóval most nem maradhattam néma. Már csak azért sem, mert merem remélni, hogy ezzel emberi kapcsolatokat nemesítek.

Csapláros Mihály

Közlekedési balesetek

Szeged és Sándorfalva között az esti órákban kiválótalan, kétfogatú lovas kocsival közlekedett Horváth Gyula Szeged, Köröltés utca 50. szám alatti lakos. Műgötte haladt személygépkocsival György Sándor Szeged, Tarján 115. épület C. lépcsőház alatti lakos. A lovas kocsit későn vette észre, és nekiütöközt. György Sándor sérülést szenvedett. Az anyagi kár mintegy 10 ezer forint.

Szegeden, a Dorozsmai úton, a benzinkút előtt, tehergépkocsival közlekedve kerékpárost ütött el Ábrahám Türes László Szeged, Csillag utca 6. szám alatti lakos. A kerékpáros, Bárkányi Mártonné Kiskundorozsma, Mester utca 6. szám alatti lakos súlyos sérülést szenvedett. A csomagtartón utazó 5 éves fia könnyebben sérült.

Ittas állapotban vezetett személygépkocsit Tóth László Szeged, Hattyastele, Versesi utca 49. szám alatti lakos. Gyakorlatlansága foly-

tán és ittas állapota miatt, egy kanyarban elvesztette uralmát a gépjármű vezetése fölött, fának rohant, majd nekiszaladt a Földműves utca 18/B számú ház falának. A gépkocsi utasa volt Borszák József Szeged, Tarján 620. épület és Faragó László Szeged, Hajnal utca 35. szám alatti lakos, akik sérülést szenvedtek. A gépjárműben keletkezett kár mintegy 25 ezer forint. Tóth László június 19-én vizsgálózt gyakorlati vezetésből, jogosítványt azonban még nem kapott. A rendőrség eljárást indított ellene.

Korszerűsített gyár

Hétfőtől kezdve üzemserűen termel a korszerűsített Nagykanizsai Téglagyár. A Somogy—Zala megyei Téglagyár és Cserépipari Vállalat mintegy 70 millió forintot költött

Tűzoltók versenye

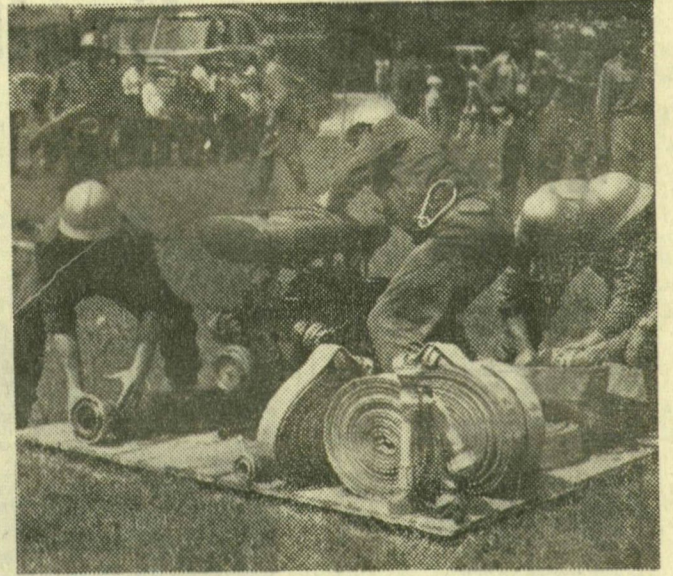
Jól felkészült csapatok

Vasárnap délelőtt Forráskút sportpályáján rendezték meg a Csongrád megyei önkéntes, vállalati és állami tűzoltók együttes versenyét. A bemutatón részt vett Tóth Szilveszter, az MSZMP KB tagja, Zákányszék tanácselnöke, Drozdi Sándor őrnagy, a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokságának képviselője is. A versenyen képviseltették magukat a megyéből városi és járási pártbizottságok, tanácsok, üzemek és intézmények.

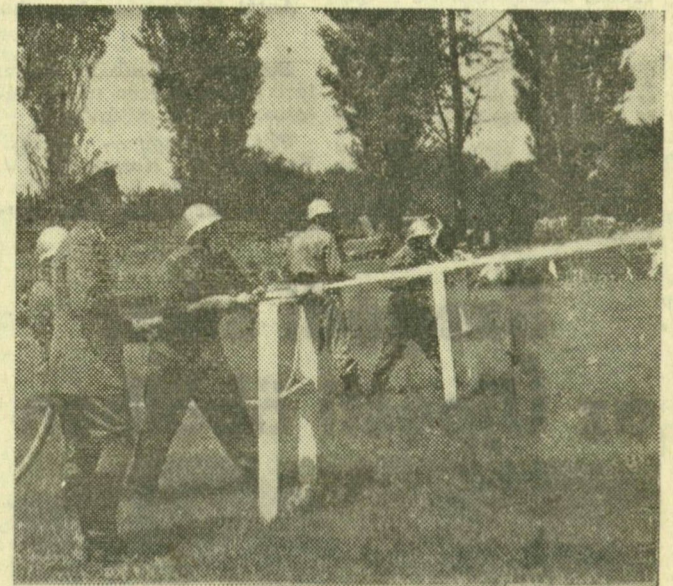
Csete György alezredes, a Csongrád megyei Tűzrendészeti Parancsnokság vezetőjének megnyitó szavai után dr. Bozó Sándor, a Csongrád megyei tanács vb titkára mondott beszédet. Meltatta az önkéntes, a vállalati és az állami tűzoltók összehangolt munkáját. Hangsúlyozta, hogy az állami tűzoltóság mellett Csongrád megyében közel ötezer önkéntes és vállalati tűzoltó tevékenykedik eredményesen. A jövő feladata azonban, hogy sorukba minél több fiatal lépjen. Aratás előtt állunk, Csongrád megyében közel százezer hektár gabona betakarítását kell megvédeni a tüzktől.

A versenyben együttesen közel háromszáz tűzoltó vett részt. A csapatok kitűnő felkészültségről tanúskodtak. A közössi önkéntes tűzoltók versenyében szerepelt Pusztaméreg, Árpádhalom, Rúza, Zombó, Mindszent, Forráskút, Ferencsallás csapata, Rúzsáról leánycsapat is. A vállalati tűzoltók sorában volt a szegedi kenderfonógár, a Szegedi Ruhagyár, az eperjesi kendergyár, a József Attila Tudományegyetem, a HODIKÓT II. sz. telepének csapata, köztük több női csapat is. Az állami tűzoltóságokat szegedi és makói rajok képviselték.

A versenyzámok között szerepelt gépjármű- és 800-as, illetve 400-as kismotorfecskenő szerelése, 4 x 100 méteres váltófutás, akadályon áthaladás, ügyességi számok stb. A versenyben tovább jutott a Pécszet megrendező

A csapatok versenyében minden másodperc számít

Szajkó Béla felvételei

Nagy erejű vízugárral küzdötték le a feltételezett tüzet

országos elődöntőbe a vállalati tűzoltók közül a szegedi kenderfonógár férfi és női, a Szegedi Ruhagyár férfi és a HODIKÓT II. sz. telepének női csapata.

Az állami tűzoltóságokat a megyei vívogatott képviselői közül az árpádalmi fér-

fi, a rúzsai női, a zombóli férfi és női, a ferencsallási fiú és a rúzsai leánycsapat jutott tovább.

Az állami tűzoltóságokat a megyei vívogatott képviselői közül az árpádalmi fér-

Németh László: Széchenyi

A „Vásárhelyi trilogia” első drámája volt a Széchenyi, 1946-ban született, alig néhány hét kellett a megírásához. Bár az 1942-ben kiadott Széchenyi-tanulmány idején már látta az író a drámatémát, a párhetes feszült munkát más élmények követelték: „a Döbling—Vásárhely párhuzam s a szívet körülölelő félelem kellett hozzá”.

Az „igazságszeretet drámájában” tehát — mint az összes többi Németh László-műben — nem nehéz felfedezni a szerző valóságos, személyes sorsfordulót, dilemmáit, töprengéseit és álláspontjait, amelyek mindazonáltal csak színezik, árnyalják a darabot — székszerűen. A Németh Lászlónál szokatlan mértékben történeti hűségű színdarab nemzeti-történelmi és általános emberi kérdéseket taglal, és értékeket mérlegel. Ezt a tartalmi, intellektuális gazdagságot és az érzelmi mélységet is sikerült megéreztetni és felfedni a tévéváltozatban.

Adam Ottó rendezésében a „televízió színpadára” került most a dráma, hiszen éppen csak a legszükségesebb „tévésítést” végezték el rajta. Akár a színházi függőnyt, úgy alkalmazta a rendező a kivilágosodott, üres képernyőt, még a színt is a felvonások közé iktatódott, a díszlet megoldása, váltásai, a szereplők feladatai s a színházi előadásjellegét erősítette. A főszerepet a Nemzeti Színház felújításának Széchenyije, Bessenyei Ferenc kapta. Tévészerűvé a kézenfekvő, de csak kamerák segítségével megvalósítható megoldás tette, amely az arcokat, a mimikus mozgásokat engedte láttatni. Nyilvánvalóan, mint az egyetlen reális, és művészileg is a legtöbb értéket hordozó feldolgozásmód kapott megint előnyt ez a televíziós módszer, amelyet a leggyakrabban klasszikusok bemutatásán alkalmaznak. Mert egészen biztos, nem lehet megcsontítani Németh László drámái nyelvét annak a veszélye nélkül, hogy a beavatkozás ne tenné tönkre az egész darabot. Nem lehet rövidíteni, süríteni, tömöríteni, ha minden szónak funkciója van, ha a szöveg amúgy is tömör és intenzív. És ha Bessenyei Ferenc már tudja, milyen arnyalással fejezik ki szerint valójában a mondatok legjobban a be-

léjük zsúfolt gondolatokat és

szüvevényeket, Széchenyi-jé- nek zsenire valló pszichológiai és logikai játéka (amelyek sohasem öncélúak, hanem egy nagy ember teljes kitarukozásának állomása), kitűnően érvényesülhetnek kameraközelből. Plasztikusabbá váltak a lélektani és a gondolati folyamatok, amelyekben az igazság kimondásának kényszere mindig győzedelmes a körülményeken. S ezek a folyamatok feltárják a hallgatni nem tudó ember vívódásait és legmélyebb világát.

Bessenyei partnereket is kapott a többi színészen, elsősorban Haumann Péterben. Goldmark doktornak a szerep szerint is partnereknek kell lennie, hogyan lehetne különben figyelemre érdemes Széchenyi-ellenfél? Az volt Haumann alakítása szerint is. Hidegvérű agytrósz, a megtestesült, szüvevényes logikai erő és érték. Némethy Ferenc Lonovics érsek szerepében visszafogottságával, szótlan pillantásával erejével, Gyenge Árpád meg éppen az „inasszerű” mozgásokkal vált partnerré. Köröndi János (Görgen főorvos), Basilides Zoltán (látogató), Szénási Ernő (Kiss Márton titkár) is azt szolgálják, hogy a televízió az „író szerint való” drámát tudjon bemutatni.

S. E.